

ENQUÊTE VOOR (EX-) BEWONERS (IN SPE) VAN EVA LANXMEER

Met het oog op het 20-jarig bestaan van EVA Lanxmeer (in 2020), wilden we graag iets meer weten over hoe de bewoners, bewoners-in-spe of oud-bewoners, tegen de wijk aankijken. Daarom hielden we deze bewonersenquête in de zomer van 2021.

Belangrijke vragen waren: Wat maakt de wijk anders en bijzonder in uw ogen? Hoe kan dat onderhouden worden? Hoe kunnen de ervaringen van 20+ jaar EVA Lanxmeer elders toegepast worden?

In het totaal vulden tussen juni 2021 en september 2021 107 bewoners, enkele toekomstige bewoners en enkele ex-bewoners de enquête in. Dat is een respons van ruim 25%; de enquête was naar 400 individuele e-mailadressen verstuurd. De enquête is volkomen anoniem ingevuld, de herkomst van de invullers is niet te relateren aan hun achtergrondgegevens. De resultaten van de enquête zijn alleen de rechte tellingen op elke vraag apart; we hebben die op hele procenten afgerond.

1. Wie hebben de enquête ingevuld?

33% is lid van een huishouden met kinderen

31% woont in de wijk samen met een partner

19% is een alleenstaande bewoner.

De overige 18% bestaat vooral uit ex-bewoners (4%) en mensen die op de wachtlijst staan en die graag in de wijk willen komen wonen (8%).

2. Hoe wonen de respondenten?

71% woont in een zelfstandige koopwoning.

20% woont in een koopappartement.

6% woont in een huurappartement.

16% van de bewoners heeft een kantoor aan huis of werkt vanuit huis.

3. Welke is (zijn) uw belangrijkste drijfveer (drijfveren) om in EVA Lanxmeer te (blijven, of komen) wonen?

De top-10 van de belangrijkste drijfveren om in Eva Lanxmeer te wonen is:

- | | |
|---|-----|
| 1. Ik ben voor een duurzame wijk in het algemeen. | 87% |
| 2. Ik vind de nabijheid van het station belangrijk. | 79% |
| 3. Het is een groene wijk zonder schuttingen. | 71% |
| 4. De biodiversiteit, bijzonder planten en dieren. | 60% |
| 5. De openbare ruimte is kindvriendelijk. | 59% |
| 6. Ik heb hier een fijne woning. | 57% |
| 7. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de wijk. | 52% |
| 8. Hoven zijn mooi, overzichtelijk en gedeeld met aardige burens. | 51% |
| 9. Nabijheid van stad/markt en winkels. | 38% |
| 10. We delen als buurt dezelfde idealen. | 35% |

Overige motieven:

34% De gevarieerde architectuur, 30% geeft aan zich mede-eigenaar van de wijk te voelen, 19% uit politieke keus voor duurzaamheid, 10% heeft zelf bijgedragen aan de ontwikkeling van de wijk.

4. Er is overal wel wat te wensen over, of te klagen - vast ook in EVA Lanxmeer. Welke reden(en) zou u hebben om te verhuizen?

De meest genoemde redenen zijn:

40% Ik zoek een woning die beter geschikt is voor mijn huishouden/levensfase.

20% Nieuwe woningen worden al weer duurzamer gebouwd.

13% Sociaal voel ik me ergens anders meer thuis.

12% Ik zoek een goedkopere woning, EVA Lanxmeer wordt te duur.

8% Ik heb last van de burens (en zij van mij).
7% Mijn activiteiten zijn veranderd, een andere plek in Nederland zou beter zijn.
5% Ik voel me niet (meer) geschikt voor gezamenlijke activiteiten of om verantwoordelijkheid voor de buurt met burens te delen.
4% Verkeerslawaai.
2% Criminaliteit
2% Slechte luchtkwaliteit.
Alle overige antwoorden zijn maar 1 x gegeven.

**5. Hoe waardeert u de verschillende delen van de wijk? Het gaat om uw oordeel zoals u de wijk kent, de architectuur, de inrichting van de hof, ...
Als u een hof niet kent, hoeft u geen cijfer te markeren.**

Om een beetje te kunnen vergelijken wordt hier het percentage van de antwoorden weergegeven die een bepaalde hof waarderen met een 8 of hoger.
De onderlinge vergelijking is moeilijk omdat sommige hoven minder bekend zijn, kleiner zijn of korter bewoond worden. Maar ondanks deze relativering worden hieronder de waarderingen van hoogste naar laagste weergegeven.

Percentages met een waardering van 8 of hoger:

• Toon Hermanshof	82%
• Kwarteel	73%
• Onderlandwoningen	73%
• Nesciohof	71%
• Lodewijk van Deysselhof	64%
• Appelhof	64%
• Waterhof	59%
• Watertorenhof	57%
• Quartet	54%
• Vasalishof	53%
• Kassenhof	44%
• De Trein	39%
• Paul Rodenkohof	36%
• Wilgenhoven	32%
• Achterberghof	29%
• Simon Carmiggelhof	20%

Onderstaand de antwoorden op de open vraag om in eigen woorden aan te geven hoe men de verschillende delen van de wijk waardeert? Het gaat om het eigen oordeel zoals bewoners de wijk kennen, de architectuur, de inrichting van de hoven. Alleen overlappende beschrijvingen zijn weggelaten. Het geheel geeft een mooi beeld van de waardering en beleving van de wijk en de hoven, inclusief de ervaren minpunten. In veel beschrijvingen wordt aangegeven dat deze wijk navolging verdient!

- Sommige hoven zijn naar binnen gekeerd, andere heel open, die vind ik het aardigste.
- Ik vind het heel mooi, de wijk, zeker die prachtige hoven met vaste planten waar Ook aan de kids is gedacht!
- Groen, autovrij en natuur. Met name het meertje en wijkpark zijn dikke plus!
- De diversiteit van verschillende bouw en het vele diverse groen en de ronde inrichting en geen blik voor de deur maakt het verschil.
- Heerlijke groene en rustige wijk. Geweldig dat de buitenruimte niet voor auto's en parkeren is ingericht maar voor leven. Erg jammer dat dit op een paar plekken mis is gegaan. Je ziet daar gelijk een andere kwaliteit van de buitenruimte. Het is echt verrassend waarom zo mensgericht bouwen en inrichten niet de standaard is in NL.
- Fijne omgeving om in te wonen, betrokkenheid onderling, mensen met idealen, groen, rustig, centrale ligging.

- Een geweldig mooie en prettige wijk om in te wonen. Het verdient navolging. Gebeurde het maar wat meer om i.p.v enkel huizen, wijkgericht te bouwen met duurzame voorzieningen.
- Groen, kruip-door-sluip-door, vrij gevoel, veel kruiden en bloemen en bomen, kleine zithoekjes.
- Als aspirant-bewoner kan ik de verschillende hoven moeilijk serieus waarderen, maar de wijk als geheel is fijn, rustig, respectvol naar mens en omgeving. Ik loop of fiets er regelmatig voor mijn plezier een rondje!
- De verschillende bouwstijlen vallen op in positieve zin. Alleen valt de Trein daarbuiten. Te kolossaal.
- Autovrij is een bijzonder aspect van de hoven wat ik enorm kan waarderen.
- Veel groen en water, verkeersluw, diversiteit in bebouwing, contact met de burens door gemeenschappelijke activiteiten, tuinderij.
- Een levendig hof waar mensen oog voor elkaar hebben en zorg voor de tuin scoort bij mij het hoogst.
- Ik waardeer ontzettend: de menselijke maat, het gevoel dat je in een park woont, autoluw, kinderen kunnen bijna overal spelen, bijzondere en daarmee inspirerende gebouwen/initiatieven/woningen/mensen in de wijk (bijvoorbeeld Werfklas/-huis, bedrijfspand Panta Rhei), de boomgaard en de vijvers, de stadsboerderij, de waterspeelplaats, de jeu de boulebaan, het ganzenbord, het feit dat je zo veel mensen kent. Iets minder waardeer ik soms: dat je wel je agenda kunt vullen met druk zijn in en voor de wijk, iets te bemoeizuchtige wijkgenoten soms, doortrekkende meutes scholieren met dito overlast.
- Mooie groene hoven, leuk dat iedere hof een eigen invulling geeft aan de inrichting. Niet elke hof even geschikt voor jonge kinderen (weinig speelaanleidingen).
- Ik vind het fijn om door de wijk te lopen, de diversiteit, het groen, de watergebieden waar ook gezwommen kan worden, het wonen, werken en school dat naast elkaar bestaat.
- Ik vind de wijk een prachtige optelsom van een aantal mooie hoven, op een mooie manier ingepast in het historische landschap.
- Ik heb alle hoven een 7 gegeven, omdat ik daar nooit kom, kan ik daar niets over vertellen. De opzet van de hoven vind ik een mooi idee. Duidelijk is wel dat er verschillende hoven zijn die er niet gezamenlijk uitkomen. Dit is zichtbaar in hun hof.
- Originele bouw van de huizen, heel prettig in hof-vorm, waardoor er meer cohesie is tussen de bewoners. Wat heel fijn is, of je nu alleen woont of samen of met een gezin met kinderen: we zijn allemaal deel van een groter geheel. De hele wijk voelt als thuis.
- Nesciohof staat met stip bovenaan vanwege de saamhorigheid vd bewoners en knusheid vd inrichting zonder dat dit tot vervelende sociale controle of dwang leidt. Mensen zijn er echt voor elkaar hier!
- De hoven en het autovrij vind ik mooi. De kaswoningen vind ik rommelig. De auto's in sommige hoven vind ik heel jammer.
- Ik houd van de speelse architectuur van de Toon Hermanshof met de schuine lijnen (antroposofische architectuur?); ook in de Watertorenhof komen die schuine lijnen terug.
- Wij wonen er niet. We zijn vooral bekend met het oudere gedeelte van de wijk. De bouw, het open karakter en vooral het groen vind ik erg mooi. Daarnaast natuurlijk de afwezigheid van gemotoriseerd verkeer en van hoge schuttingen.
- Noordelijk deel ervaar ik als meer eigen en ecologisch en kindvriendelijk. Zuidelijk deel is doordat er zoveel auto's langskomen en daar parkeren echt heel anders. Ook het feit dat er rechte rijtjes huizen zijn gebouwd vind ik minder mooi, minder gezamenlijk...
- Ik heb vooral veel waardering voor de tussenruimtes! Bijvoorbeeld het waterloopje tussen de Deysselhof en het Kwarteel, de padjes langs de boomgaard en de vijvers.
- Heerlijk groen, afwisselend en autoluw. Een paradijs voor kinderen, maar ook voor onszelf makkelijk om hier veel en prettig buiten te zijn.

- Vooral de inrichting van de hofjes en het gevoel van samen wonen in de wijk (geen schuttingen enzo) heb ik altijd erg gewaardeerd aan de wijk. Ook dat het autovrij en kindvriendelijk is.

6. Wat voegt de aanwezigheid van een aantal verschillende initiatieven toe aan EVA Lanxmeer?

Percentages van de antwoorden met een waardering van 8 of hoger:

- 93% De biologische stadsboerderij Caetslage met haar winkel, haar groentepakketten, haar speciale activiteiten, haar imkerij, en haar wandelpad.
- 89% Het parkeren aan de randen van de wijk.
- 89% De boomgaard en de jaarlijkse appeloogst.
- 85% De wadi's en retentievijvers.
- 83% De vijvers als je erin kunt zwemmen (of op schaatsen).
- 79% Het openbaar groen onderhoud door Terra Bella.
- 76% Het autodelen.
- 76% De tuinactiviteiten in uw hof.
- 76% De helofytenfilters voor het grijs water.
- 75% Het Laadplein voor elektrische auto's.
- 74% Het eetbare groen langs de straten en in de hoven.
- 74% De BEL Nieuwsbrief.
- 74% De waterspeelplaats bij het Kwarteel.
- 67% De Bewonersvereniging EVA Lanxmeer (de BEL)
- 55% Het wijkpark.
- 50% De amfibieënwerkgroep.
- 54% De wijkverwarming door Thermo Bello (scoorde ook 2x een 1).
- 40% De zorginstelling Betuwehoeve.
- 37% De wijkraad.
- 30% De Watertoren (scoorde ook 4x een 1).

Nu volgen enkele vragen over de manier waarop we van de wijk gebruik maken en erin samenleven. Is dat zoals van tevoren was gedacht?

7. In EVA Lanxmeer wonen veel mensen met een eigen bedrijf, of die thuis werken. Wat merkt u daarvan, en hoe waardeert u dat?

De open antwoorden zijn gerubriceerd en in volgorde van veel genoemd naar minder en weinig genoemd weergegeven. In totaal zijn er 73 antwoorden gegeven. Dus meer dan een kwart van de respondenten heeft hier geen mening over. Ook van de gegeven antwoorden is ruim eenderde deel neutraal over dit onderwerp.

Merk er niet veel van maar het is goed zoals het nu is. 26x

Het is overdag nooit uitgestorven zoals in andere nieuwbouwwijken en er is veel verschillende kennis in de wijk. 12x

Prima, ondernemend dus, dat merk je door nieuwe initiatieven die vaak en snel ontstaan. 11x

Daar heb ik nog geen indruk van. 10x

Prima maar nadeel is parkeer en verkeersoverlast in sommige delen van de wijk. 9x

Er werken nog veel te weinig mensen thuis. De werkruimtes zijn meestal omgebouwd tot woonruimtes. 3x

Merk ik niet veel van. Soms houden ze zich niet aan de nee-stickers op de brievenbus. Ook voor hen geldt geen reclamedrukwerk. 1x

8. Onze wijk staat bekend om zijn sociale cohesie. Het is onze kracht; maar ook die heeft misschien schaduwzijden. Met deze vraag peilen we uw gevoelens over het sociale leven in EVA Lanxmeer.

Onderstaand is aangegeven welk percentage van de respondenten de genoemde aspecten een 8 of hoger geeft:

Aspecten die het hoogst scoren zijn:

- | | |
|------------------------|-----|
| • Aangenaam | 83% |
| • Behulpzaam/alert | 74% |
| • Gezellig/gemoedelijk | 72% |
| • Goed te doen | 72% |
| • Vrolijk | 69% |
| • Vertrouwd | 67% |
| • Ontspannen | 64% |

Aspecten die minder herkend worden zijn:

- | | |
|--------------------------|-----|
| • Open/amicaal | 59% |
| • Oprecht/geïnteresseerd | 52% |
| • Verrassend | 39% |
| • Terughoudend | 20% |

Deze begrippen geven slechts een indicatie van de aspecten die volgens de bewoners bovengemiddeld aanwezig zijn in Eva Lanxmeer. Onderstaand geven de respondenten in eigen woorden weer welke trefwoorden zij van toepassing vinden op het sociale leven in EVA Lanxmeer.

Trefwoorden:

Optimistisch, idealistisch, soms pretentieuze, Creatief, Inspirerend, Verbindend; Voor elkaar klaar staan,/ onafhankelijk, Deel zijn van een groter geheel, Gemoedelijk, Interesse, Tolerant, Dorpsgevoel, Betrokken, Ongedwongen, Warm, Thuis!, Gezellig, Betrokken, Thuisgevoel, Interessant, Laagdrempelig, Respectvol, Open, Klaar staan voor anderen, Niet eenzaam, Groen, Rustgevend, Energiegevend, Bijna zelfvoorzienend, Ingedut

Over de hoven

- Veel van het onderlinge contact bestaat in de hoven. Als je niet in een hof woont merk je weinig van onderlinge contacten. Er zou een centrale ontmoetingsplaats moeten zijn.
- Door de structuur heb je vooral ontmoetingen met mensen uit jouw hof; anderen kom je niet zomaar tegen. Na 10 jaar ken ik nauwelijks andere buurt/wijkgenoten. Wat ik overigens geen obstakel vind om hier prettig te wonen.
- In de eigen straat ervaar ik het samenleven als zeer prettig, maar met andere mensen in de wijk valt mij het samenleven meer dan tegen. Een groot gedeelte van de bewoners groet elkaar niet eens op straat.
- Veel mensen kennen elkaar al 20 jaar, ze hebben hun eigen buur-netwerken al ontwikkeld. Voor nieuwkomers is echt aandacht nodig om ze erbij te trekken. Anders wordt het een teleurstelling.
- In onze hof is de behulpzaamheid erg groot; voor hofgenoten met tegenslag wordt ruimhartig gekookt.
- Ik ga pas deze zomer in de wijk wonen, maar mijn eerste indruk is heel positief. In onze nieuwe hof kennen we elkaar als buren. We helpen elkaar waar nodig, maar laten elkaar ook met rust. Op dit moment lijkt het me een heel prettige samenleefvorm in een mooie wijk.
- Fijn! Aanspreekbaar zijn we. Door de groene ruimte met de verspreid liggende hoven voelt de wijk als samen maar niet te samen. Ik leef niet alleen temidden van mensen maar ook temidden van planten.
- Ik mis ergens nog een ziel. Dat kan liggen aan mijn hof en het (zuidelijke) deel van de wijk dat anders is dan het noordelijke deel.

- Zelf (je eigen) grenzen weten en kunnen aangeven is wel een belangrijke vaardigheid om te hebben als je hier woont. Zeker in het begin - letterlijk - als het groen nog niet zo ver is gegroeid dat het een beetje privacy in je eigen tuin geeft. De buitenwereld komt hier wat makkelijker 'binnen'. Dat is leuk en fijn, maar als je dat even niet wilt, kan het ook lastig zijn.

Eenzijdig en Betweterig

- Het is elitair, geen goed beeld van de maatschappij en zeker niet van de bewoners van Culemborg, een zeer witte wijk.
- Plezierig wonen, wel erg (links) elitair en superieur,
- Vaak prettig, maar soms ook teveel op de eigen wijk gericht en normerend.
- Ik vind dat Eva Lanxmeer bewoners sociaal en ecologisch vaak door elkaar gebruiken. De manier waarop we met elkaar omgaan is gewoon "dorps" en eigenlijk niets bijzonders. Daarnaast vind ik dat vooral de Die Hard eco bewoners zich eerder asociaal dan sociaal naar anderen opstellen. Leven en laten leven zal meer een motto zijn wat we moeten uitstralen en niet afstoten als iemand een andere mening op manier van leven heeft.
- Sommige zijn betweterig, terwijl ze in veel minder duurzame ecologische aspecten hebben geïnvesteerd, dan anderen.
- Sommige bewoners zijn wat 'extremer' in hun opvattingen m.b.t. duurzaamheid en laten dat ook weten (soms wat opdringerig). Laten we iedereen in hun waarde laten!
- Soms erger ik me aan de overdrevenheid van gevoelens over Lanxmeer als de enige plek op aarde waar het goed toeven is. Inmiddels zijn er gelukkig op de hele wereld meer van dit soort plaatsen om te wonen.
- De sfeer kan soms wat dogmatisch zijn, alsof je erop aangekeken wordt als je nog vlees eet, het vliegtuig neemt of een houtvuur wil stoken (even overdreven gezegd).
- Het is een wijk met vooral hoogopgeleiden;
- Ik heb het gevoel dat het grootste deel van de bewoners maatschappelijk erg succesvol is. Dat kan het lastig maken om in de buurt te integreren voor mensen die dat wat minder zijn.

Kinderen en jongeren

- Jeugd tot 18 jaar weet elkaar goed te vinden, kinderspeelplaatsen voor de jongsten zijn mooi.
- Ik vind het vooral voor een gezin met kinderen heel goed toeven in de wijk: vertrouwd, veilig en gezellig!

Overig opmerkingen

- Ik zou niet meer anders willen dan een dergelijke manier van samenleven.
- Goed buurschap, iets voor elkaar overhebben, wel met behoud van eigen privacy.
- Het samenleven hier is voor mij zoals je dat ieder ander toewenst. Het doet een mens goed.
- Ik weet niet of de fijnheid specifiek met de wijk te maken heeft. Maar uiteraard wel met de mensen met wie er contact is. Contact hebben gaat prima. Maar ook in andere wijken is er prima contact met mensen.
- Ik vind het met de meeste mensen heel leuk, jammer dat er altijd een paar bij zitten die een ander niets gunnen.
- Je moet er zelf aan werken, als je geen sociaal mens bent, wordt het niks.
- Ik moet het nog gaan ervaren, want ik woon er nog net niet. Het sociale klimaat is wel een reden om hierheen te verhuizen die hoog op de lijst staat.
- Op andere plekken waar ik gewoond heb was ook altijd veel saamhorigheid. Wat mij in het bijzonder opvalt is de mate van organisatie. Die ligt heel hoog. Er zijn veel werkgroepen, een complete website en een bestuur. Dat heb ik niet eerder meegemaakt.

9. Deze vraag is specifiek voor de jongere bewoners. Als je in EVA Lanxmeer bent opgegroeid, hoe denk je dan terug aan de wijk? Welke verschillen voel je aan in vergelijking met de andere wijken waar je vrienden vandaan komen?

Deze vraag is 12x beantwoord. Dat betekent dat maar weinig jongeren deze enquête (zelf) hebben ingevuld.

- Dat je altijd op straat kon spelen en in de hof was het echt heel fijn.
- Ik denk terug aan een heel sociale wijk, een goede relatie met burens en waar iedereen behulpzaam is. Daarnaast het zorgeloos kunnen buitenspelen in verschillende hoven zonder zorgen te hoeven maken over auto's. Dat is echt een meerwaarde. En natuurlijk het aandeel groen dat vind je nergens anders.
- Onze kinderen hebben echt niets met deze wijk en schamen zich soms voor deze wijk. Mogelijk dat hier later verandering in komt. Wel hebben ze altijd erg genoten van het buiten "leven" in deze wijk.
- Heel groen, fijn en veilig. Veel contact met buurtkinderen en alle ruimte om allerlei activiteiten te ondernemen. Echt een heerlijke plek om op te groeien.
- Veel waardering en respect voor de natuur. Veel buiten spelen als kind.

10. Onze wijk staat ook bekend om de gemeenschappelijke activiteiten, vooral tuinieren of feesten in de hoven, werken aan het openbare groen (Terra Bella), maar ook het oogstfeest in de boomgaard, vergaderen met de BEL of de wijkraad...Kunt u op een schaal van 1-10 aangeven hoe vaak u daaraan meedoet?

- | | |
|---|-----|
| • Vaak tot heel vaak (score 8 en hoger) | 32% |
| • Regelmatig/ gemiddeld (score 6 en 7) | 43% |
| • Weinig (score 3,4,5) | 19% |
| • (bijna) niet (score 1 en 2) | 6% |

Driekwart van de bewoners doet dus vaak of regelmatig mee aan de gezamenlijke activiteiten.

Redenen om wel of niet aan gemeenschappelijke activiteiten mee te doen zijn:

Het is belangrijk voor de sociale cohesie

- Ik vind het leuk om praktisch met de tuin bezig te zijn en vind het fijn om te investeren in sociaal en natuur.
- Ik heb niet altijd de energie om deel te nemen aan dit soort evenementen, maar vind het heel belangrijk dat ze er zijn, ook voor de sociale cohesie.
- Voor mij zijn dit de activiteiten die 'de wijk maken' en die ook maken dat het anders is in andere wijken. Voor mij is het belangrijk om daar zelf een actieve bijdrage aan te leveren.
- Omdat we vaak mee proberen te doen. Dit soort activiteiten is het cement van de buurt.

Keuze voor de eigen hof en straat

- Ik vind het prettig om dit in kleiner verband te doen (in de eigen hof, maar heb minder behoefte aan de grotere bijeenkomsten).
- In het eigen hof doen we vaak mee, maar in de wijk minder. Dit is vooral omdat we druk zijn met kleine kinderen, ik denk dat dit later meer zal worden.
- In onze hof is vaak wat te doen en daar doen we zo veel mogelijk aan mee. Aan andere activiteiten veel minder.
- Als ik mijn burens kan ontmoeten, is dat vaak tijdens een activiteit.
- We wonen er nog maar een jaar, en hebben wel veel gedaan in de hof, maar nog niet zoveel in de wijk.

Geen zin in vergaderen en besturen

- Geen zin in vergaderen.
- Ik hou niet erg van vergaderen, maar wel van de gemeenschappelijke activiteiten.

- Ik ben niet zo'n fan van vergaderen, dus daaraan doe ik eigenlijk nooit mee. Ik doe liever mee aan de praktische en feestelijke bezigheden als ik kan op de data dat die gepland staan.
- In werkgroepen zit ik niet meer, dat vind ik te druk/ te veeleisend.

Sociale druk

- Ik vind het jammer dat je vaak dezelfde mensen tegenkomt.
- Gezamenlijke activiteiten zijn leuk. Maar soms is het ook best veel... Of het komt niet uit. Eraan onttrekken voelt altijd wat dubbel en lukt soms maar half (want de gemeenschappelijke tuin grenst aan ons huis, dus komt toch heel dichtbij). Gemiddeld ben ik er wel blij mee, omdat het contact op deze momenten het contact op andere momenten ook leuker maakt.

Vroeger actiever dan dan nu

- In eerste jaren was ik meer betrokken dan de laatste jaren.
- De eerste jaren intensief, nu ik ouder en minder valide ben geworden veel minder.
- Vroeger deed ik met veel dingen mee, nu heb ik (bestuurlijke) hobbies buiten de wijk.
- Door het ouder worden kan ik moeilijker altijd participeren. Deed vroeger meer mee, andere zaken vragen nu mijn aandacht.

Voel me niet thuis

- Ik voel me niet thuis tussen de bewoners. Een soort van afwijzing hangt er.
- Ik voel me niet altijd thuis en welkom.

Weinig tijd/ geen prioriteit

- Ik heb veel andere activiteiten.
- Te druk met werken.
- Helaas lukt het door drukke agenda's vaak niet, maar als het lukt is het meestal erg leuk!
- We wonen hier nog maar kort. Maar ook beperkte behoefte nu met jonge kinderen.
- Ik zet het niet in mijn agenda en laat het ook wel voorbij gaan.

11. Voor bewoners is een duurzame wijk geslaagd als de kwaliteit van leven er hoger is dan gemiddeld. Hoe scoort voor u de gemiddelde kwaliteit van leven in EVA Lanxmeer, ten opzichte van uw ervaringen met andere wijken? Scores 5 en 6 betekenen: gemiddeld hetzelfde als elders.

- | | |
|---|-----|
| • Kwaliteit lager dan elders (1 t/m 4) | 0% |
| • Kwaliteit gemiddeld en gelijk aan elders (5 of 6) | 2% |
| • Kwaliteit hoger dan elders (7 of 8) | 41% |
| • Kwaliteit veel hoger dan elders (9 of 10) | 57% |

Conclusie: 98 % van de bewoners denkt dat de gemiddelde kwaliteit van leven in de wijk hoger of veel hoger is dan elders.

12. Welke voorziening(en) mist u in EVA Lanxmeer?

Van meest genoemd naar minst genoemd:

- | | |
|---|-----|
| • Café met terras. | 39% |
| • Een centrum, dorpspomp, onverplichte ontmoetingsruimte. | 35% |
| • Een centraal punt voor het bezorgen en afhalen van pakketten. | 33% |
| • Een echt buurtpark met wandelpaden en zitbanken. | 23% |
| • Muziekkapel/podium. | 16% |
| • Een centrum met de documentatie over EVA Lanxmeer / basis voor rondleidingen. | 16% |
| • Een buurtsuper. | 8% |
| • Een centraal kunstwerk. | 5% |
| • Niets. | 3% |
| • Een inloopspreekuur voor alles wat met de buurt te maken heeft. | 2% |

Spontane wensen die allemaal 1x genoemd zijn:

- Ondergrondse container voor papier/ plastic, overzicht vrijwilligerswerk, plattegrond voor bezoekers, deelsysteem voor spullen en diensten voor de hele wijk, koffietentje/laagdrempelige inloop plek, gedichten op blinde muren, ontmoetingsplek voor jongeren, mooie speeltuin, herinstallatie 2e waterleidingnet, een stilteplek, urnenveld, kleine windmolens, biogas uit zwart water, een extra wandelpad noord - zuid.

13.a Stel dat u met anderen in gesprek raakt over waar je graag zou wonen, welke sterke punten noemt u dan van EVA Lanxmeer?

Meest genoemde sterke punten van meest genoemd naar minder vaak genoemd:

- | | |
|---|-----|
| • Sociale cohesie. | 61x |
| • Groen (biodiversiteit). | 55x |
| • Duurzaam, Ecologisch. | 31x |
| • Autoluwe wijk / autodelen. | 28x |
| • Mandeligheid en de hovenstructuur. | 16x |
| • Kindvriendelijk. | 13x |
| • Bereikbaarheid en nabij treinstation. | 11x |
| • Diverse bebouwing/ architectuur. | 11x |
| • Rust en weinig geluidsoverlast. | 9x |
| • Geen of weinig schuttingen. | 7x |
| • Water in en rond de wijk. | 5x |
| • Binnenstad aan de Rivier. | 4x |
| • Stadsboerderij en Boomgaard. | 1x |

Ter illustratie een paar van de gegeven antwoorden:

- Sociale samenhang, meer dan elders gezamenlijke activiteiten, aandacht voor duurzaamheid.
- Samen werken richting verduurzaming. Heerlijk voor kinderen. Zelfde type mens die geen auto bij het huis hoeft. Het klikt vaak met elkaar.
- Duurzame pioniergedachte, vele huizen hebben een A+ of hoger energielabel, dus ondanks dat de meeste huizen bijna 20 jaar oud zijn voldoen ze nog steeds aan de normen. We hebben weinig schuttingen in de wijk. De saamhorigheid is hoog.
- Sociale samenhang door opzet van de hofstructuur, Auto's aan de rand, duurzaam, rustig en groen.
- De ontspannen omgang met elkaar, nabijheid van station en stedelijke voorzieningen, parkeren aan de rand en de hoven.

13.b Stel dat u met anderen in gesprek raakt over waar je graag zou wonen, welke zwakke punten noemt u dan van EVA Lanxmeer?

Meest genoemde zwakke punten, van meest genoemd naar minder vaak genoemd.

- | | |
|--|-----|
| • De minder sociale kant van bewoners/ afstandelijk. | 12x |
| • Te eenzijdige witte wijk / weinig diversiteit. | 10x |
| • Sociale controle en bemoeizucht. | 7x |
| • Zelfingenomenheid /links. | 6x |
| • Te dure woningen. | 6x |
| • Geen minpunten. | 5x |
| • Te veel overleg nodig. | 5x |
| • Niet goed werkende/verouderde installaties. | 5x |
| • Extreme opvattingen bewoners/virusontkenners. | 3x |
| • te veel werk in gezamenlijke tuin. | 3x |
| • Weinig voorzieningen en winkels. | 3x |
| • Overlast van de scholen. | 3x |
| • Te vol gebouwd/ weinig privacy. | 2x |
| • Nabijheid doorgaande wegen. | 2x |
| • Huizen zijn hier en daar aan beter onderhoud toe. | 2x |
| • Verkeersoverlast door auto's en brommers in de wijk. | 2x |
| • Trillingen door treinverkeer. | 2x |

- Gebrek aan een centrale ontmoetingsplek, Te kleine eigen tuin, Wateroverlast op komst, Geen mooie huizen, Ontbreken van nieuwe ambities (gasloos etc.), te weinig goedkope huizen. (allemaal 1x genoemd).

Enkele van de gegeven antwoorden ter illustratie:

- Kan me voorstellen dat je het na jaren van 'samenleven' wel een keer genoeg vindt, al het sociale uiteenzetten moe wordt, en meer op jezelf wil.
- Denk niet dat dit een wijk is met heel bijzondere mensen burenruzies, irritaties, geroddel en gedoe het is er allemaal zoals in elke wijk.
- De trillingen van het treinverkeer, geen gezamenlijke ontmoetingsplaats, te weinig kleinere en voordelige woningen voor starters en ouderen en daardoor te gericht op de witte gezinsstructuur.
- Onbedoeld bovenmodale blanke linkse elite.
- Ontbreken van nieuwe ambities om bij de tijd te blijven, aardgas afschaffen e.d.
- Sterke politieke voorkeur. Je moet veel rekening houden met je burens.

BEELDVORMING OVER EVA LANXMEER.

14. Als u met anderen over EVA Lanxmeer spreekt, hoe realistisch is het beeld dat anderen van de wijk hebben?

- | | |
|-----------------------------------|-----|
| • een vertekend beeld. | 44% |
| • een juist en realistisch beeld. | 18% |
| • een te rooskleurig beeld. | 12% |
| • weet niet / geen idee. | 10% |
| • verschilt per persoon. | 10% |
| • overig. | 6% |

De volgende vragen gaan over duurzaamheid in de woningbouw; wat betekenen ecologische wijken zoals EVA Lanxmeer voor de toekomst van het klimaat en de planeet? Want daar ging het bij EVA Lanxmeer óók om.

15. EVA Lanxmeer is een van de weinige, en een van de grootste ecologische woonwijken in Nederland. In hoeverre dragen, volgens u, ecologische woonwijken bij aan klimaatbeleid en bescherming van de natuur en natuurlijke hulpbronnen, in vergelijking met gemiddelde nieuwbouwwijken in Nederland?

- | | |
|-------------------|-----|
| • Veel. | 26% |
| • Bovengemiddeld. | 46% |
| • Gemiddeld. | 3% |
| • Enigszins. | 17% |
| • Weinig. | 2% |
| • Overig. | 6% |

Conclusie: 72% van alle respondenten denkt dat de bijdrage bovengemiddeld of veel is.

16. EVA Lanxmeer is een van de weinige, en een van de grootste ecologische woonwijken in Nederland. Hoe belangrijk vindt u de bijdrage van EVA Lanxmeer en andere ecologische wijken aan klimaatbeleid en bescherming van de natuur en natuurlijke hulpbronnen?

- | | |
|------------------------------|-----|
| • bovengemiddeld van belang. | 72% |
| • gemiddeld van belang. | 19% |
| • onbelangrijk. | 3% |
| • belangrijk als voorbeeld. | 2% |
| • overig. | 4% |

Conclusie: 74 % van alle respondenten vindt de bijdrage belangrijk of bovengemiddeld.

Welke lessen zijn er te leren?

De hamvraag, in de laatste vragen, in verband met het 21 jarige jubileum en de conferentie: in hoeverre is EVA Lanxmeer voor herhaling vatbaar? En wie dat wil proberen, waar moet die rekening mee houden?

Wat kunnen ze van onze wijk en onze geschiedenis leren?

17. Hoeveel % kans geeft u het concept van EVA Lanxmeer voor nieuwe woonwijken elders in het land? In tientallen, op een schaal van 10% tot 100%: als er de komende tien jaar honderd complete nieuwbouwwijken van plm 500 woningen worden gebouwd, hoeveel daarvan zullen de kwaliteit van EVA Lanxmeer (of hoger) krijgen?

Deze vraag is door 101 respondenten beantwoord.

- | | |
|---|-----|
| • Reproductie-kans van 10 tot 20% zegt: | 18% |
| • Reproductie-kans van 30 tot 40% zegt: | 24% |
| • Reproductie-kans van 50 tot 60% zegt: | 23% |
| • Reproductie-kans van 70 tot 80% zegt: | 28% |
| • Reproductie-kans van meer dan 80% zegt: | 8% |

De meningen over de kans om een wijk van gelijke kwaliteit te realiseren is behoorlijk gelijk verdeeld over alle scores. Ruim 40% acht deze kans kleiner dan 40%. Ruim eenderde van de respondenten acht de kans meer dan 70%. Dat is best wel hoog, gegeven de doorgaans zeer positieve beoordeling van de kwaliteit van leven in de wijk. (Zie o.a. vraag: 11. De conclusie daar is dat 98% van de bewoners denkt dat de gemiddelde kwaliteit van leven in de wijk hoger of veel hoger is dan elders. De lat ligt dus hoog!)

18. Welke factoren hebben bijgedragen aan het succes van EVA Lanxmeer: om de wijk tot stand te brengen, om de wijk verder te ontwikkelen, om de kwaliteit van de wijk hoog te houden? En hoe noodzakelijk zijn die factoren om elders weer zulke wijken te maken?

De open antwoorden zijn gerubriceerd samengevoegd. Achter de vaker gegeven antwoorden, staat hoe vaak. De factoren zijn gerangschikt onder: De organisatie, De randvoorwaarden, De mensen, De locatie en de inrichting daarvan, Toeval.

De organisatie

- Initiatief door gemeente en (aanstaande) bewoners en NIET door projectontwikkelaars. 10x
- Participatie inwoners vanaf de start. 7x
- Vereniging (BEL) en Terra Bella en contact met gemeente. 2x
- Alle neuzen van gemeente, projectontwikkelaars en bewoners staan dezelfde kant op.
- Bereidheid gemeente, goede locatie, inzet vakgroep faculteit Bouwkunde.
- Een bewuste, welwillende en regisserende gemeente is absolute voorwaarde. Zo negatief als het regionale energiebeleid werkt, zo positief werkt een lokaal duurzaamheidsbeleid.
- Diversiteit in woningaanbod en van begin af gezamenlijke besluitvorming.
- Sturende rol gemeente, vroeg betrekken bewoners, juiste fysieke randvoorwaarden (parkeren, systeem waterhuishouding, materiaalkeuzen).
- Gezamenlijk ontwikkelen, veel inspraak van bewoners, tijd nemen, investering van en samenwerking met gemeente, betaalbaar houden om cliëkvorming te voorkomen.
- Structuur in de straten, groenvoorziening, speelplekken, gedeelde tuinen, parkeren buiten de wijk.
- participatie, verschillende kavelverkoop aan coöperaties, privé, woningbouw ed.

De randvoorwaarden:

- Gemotiveerde, vasthoudende, deskundige mensen die lange adem hebben en goede economische voorwaarden oftewel er moet genoeg geld beschikbaar zijn.
- Ik denk dat er geen winstoogmerk van projectontwikkelaars was en dat is denk ik noodzakelijke voorwaarde om dit te realiseren.
- Durf en open staan voor nieuwe ontwikkelingen.
- Dat de wijk samen met bewoners is ontworpen, dat in ieder geval de eerste 4 hoven gevuld zijn met zeer betrokken bewoners, dat de tuinen gezamenlijk (moesten) worden onderhouden wat meteen verbinding bracht, dat er externe specialisten werden ingeschakeld bij het ontwerp (landschapsarchitecten e.d.).
- Afwezigheid van projectontwikkelaars.
- De rustige opbouw, waardoor de iets later instromende bewoners konden aansluiten bij de al ontwikkelde initiatieven van de eerste gedreven bewoners. In het begin de duurzame basis 'neerzetten', als geen! auto's bij de huizen, verplichte groene afscheidingen, plukfruit, de doorgaande routes voor snelverkeer belemmeren, niet voetballen in de hoven - voetbalveldje bij de parkeerterreintjes etc etc.
- Mensen van meet af aan betrekken en betrokken houden (lid worden van BEL is belangrijk als voorwaarde, je moet instemmen met de idealen).
- 3 Jaar voorbereiding, met veel bijeenkomsten waar op onderdelen informatie gegeven werd. Waar de toekomstige bewoners zelf hebben meegedacht. De groep was gemotiveerd om duurzaam te bouwen en te leven.
- Gedreven mensen die in staat zijn om de uitgangspunten van de wijk in de praktijk te brengen en de structuur die de sociale samenhang mogelijk maakt.

De mensen

- De pioniers met hun visie, enthousiasme en doorzettingsvermogen. 10x
- Betrokken inwoners en een enthousiaste, faciliterende gemeente. 8x
- De mateloze inzet van Marleen Kaptein. 3x
- Mensen met een dikke portemonnee, ecologisch en permacultureel bouwen is echt duur.
- De bewoners kiezen bewust voor deze wijk en vormen daarmee een kleine vertegenwoordiging van de nederlandse bevolking - we leven wel in een soort van bubbel.
- Ik denk dat de bewoners van het eerste uur hier heel belangrijk in zijn geweest. Om elders zo'n wijk te maken heb je weer bevlogen mensen nodig, maar ik denk dat die er genoeg zijn. Kijk maar naar Minitopia in Den Bosch, of Oosterwold in Almere.
- De tomeloze inzet van sommige bewoners: bv van Terra Bella en Thermo Bello.
- Ik denk de inzet van een aantal bewoners die actief op zoek bleven naar mogelijkheden en innovatie en hier hun schouders onder zetten waardoor projecten in de wijk tot stand kwamen. En daarnaast ook de mensen die de wijk mede onderhouden, waaronder sympathieke werkers als Rutger en Nelleke als aanjagers.

De Locatie en de inrichting daarvan

- Veel groen en water, verkeersluw, diversiteit in bebouwing, contact met de burens door gemeenschappelijke activiteiten, tuinderij.
- De plaats, bij het station en niet ver van de stad.
- Boerderij Caetslage.
- Voor het beeld en de beleving van het groen is de trits privé - mandelig - openbaar, zonder harde afscheidingen ertussen essentieel en de betrokkenheid van bewoners komt daarmee ook 'vanzelf'.
- Wijk met hoven, zongericht bouwen, groene opzet, autoluw.

Toeval

- De juiste tijd op de juiste plaats. Dit is wel de perfecte plek en omstandigheden, naast het station en in het (voormalig) waterwingebied.

- Ik hoop op meer van dit soort wijken, maar het is toch echt wel bijzonder. Ik denk dat een gelukkige samenwerking tussen bevlogen trekkers en een welwillende gemeente nodig is.
- Een hele sterke en volhoudende trekker (Marleen), een gemeente die mee wilde werken, betrokken bewoners die echt gemotiveerd waren, een betaalde coördinator (Rob). Overigens is dit ook meteen de zwakte: dit soort initiatieven hangt nog steeds teveel op mensen. Verder hebben projectontwikkelaars andere belangen en de gemeente moet bereid zijn over langere tijd een visie en ambitie hoog te houden, ook bij wisselingen in bestuur en ambtenaren.
- De juiste mensen met de juiste ideeën op het juiste moment. Daarbij de enorme bereidwilligheid van gemotiveerde vrijwilligers in het 'in stand houden' en uitbreiden van de wijk. De groene omgeving en de diversiteit stimuleert niet alleen de geest maar nodigt uit om de handen uit de mouwen te steken. Dat creëert weer saamhorigheid. Het concept van eigen verantwoordelijkheid werkt zó positief.

19. Welke factoren vormen de belangrijkste hindernissen om opnieuw ergens een wijk als EVA Lanxmeer te realiseren ?

De open antwoorden zijn gerubriceerd samengevoegd. Achter de vaker gegeven antwoorden, staat hoe vaak.

De factoren zijn gerangschikt onder: Rol en regie van de gemeente, De woningmarkt, Bewonersparticipatie, Geld/hoge kosten, Politiek en maatschappelijk klimaat.

Rol en regie van de gemeente

- Het gebrek aan kennis en vaardigheid en durf bij gemeenten. 5x
- Lokale en regionale bestuurlijke keuzes. 4x
- Lange ontwikkeltijd kan belemmerend zijn. 2x
- Reproduceerbaarheid, er moet veel draagvlak zijn vanuit gemeente, projectontwikkelaars en betrokken burgers. dat is niet altijd vanzelfsprekend.
- Bouwnormen, oude doelstellingen, financiële kaders van de gemeente en provincie
- Niet dezelfde blikrichting hebben.
- Een goede samenstelling van initiatiefgroep.
- De lange adem en wethouders die er voor willen gaan en erin geloven.
- Beschikbaarheid van voldoende ruimte; durf bij gemeente als ontwikkelaar, financiën (dit is een dure ontwikkeling met veel kosten).
- Discussie over uitgangspunten, gedoe over kavels en geld.
- Ruimtegebrek (je laat hier toch best veel groene gaten vallen).
- Een ontwikkelaar kan nooit een zo gelaagde wijk realiseren.
- De regelgeving en het onbekend zijn met dit type wijk.
- De wil om extra te investeren - in brede zin; ruimte; gepassioneerde bestuurders.
- De omvang, geld, medewerking van de gemeente.
- Haast, streven naar winst, met de helft genoeg nemen.
- Onverschilligheid: We doen het altijd zo, dus laten we dat hier maar weer doen...

De woningmarkt

- Overspannen woningmarkt, weinig ruimte voor groen, gemeenten in financieel zwaar weer waardoor er minder tijd en ruimte is voor innovatie. 2x
- Dit soort wijken verouderen heel snel. Ondertussen heeft een nieuwe reguliere woonwijk al meer besparende "snufjes" dan onze huizen.
- Marktgericht en dus commercieel denken. Kleine particuliere projecten stuiten tegen een lawine van bureaucratische regels aan. Veel andere projecten geven huiseigenaren de ruimte om experimenteel en duurzaam te bouwen maar de wijk zelf wordt traditioneel en dus zonder duurzaam plan ingericht. Er ontstaat hierdoor geen/weinig gezamenlijke verantwoordelijkheid/saamhorigheid.
- De huidige impasse in de bouwwereld.
- Aanwezigheid van projectontwikkelaars.
- De bouwgrond is in handen van ontwikkelaars

Bewonersparticipatie

- Dat er te weinig tijd en vertrouwen wordt gegeven aan mensen.
- De participatie van bewoners vanaf het begin is nodig.
- Verplichte Warmtenetten.
- Teveel sturing van bovenaf.

Geld/ hoge kosten

- Hoge Kosten. 6x
- De prijzen van de huizen. 6x
- De hoge grondprijs.
- Hier was modulair opbouwen mogelijk, in de toekomst zul je meteen veel mensen moeten hebben die dit willen

Politiek en maatschappelijk klimaat

- Ik vrees gebrek aan politieke wil in dit toch overwegend conservatieve land. 3x
- Geen landelijke ambitie en visie.
- Schijndemocratie, politieke misstanden, te veel eigen belangen en corruptie.
- De auto is een heilige koe. Zeker nu ze elektrisch gaat worden. De mensen krijgen hun ideaalbeelden voor hun woning uit al de glossy magazines. Dat beeld klopt totaal niet met woningen in een eco-wijk. Media beïnvloeden de keuzen richting ander type wijken.

20. Wat maakt EVA Lanxmeer volgens u na 20 jaar nog steeds onderscheidend / bijzonder?

Een ruime bloemlezing uit de 74 gegeven antwoorden:

- Sociale cohesie en het groene karakter. 7x
- Gezamenlijke hoven en gemeenschappelijk groen. 5x
- Er zijn inmiddels nog duurzamere wijken, maar uniek is de grote schaal van de wijk. 5x
- De saamhorigheid in een deel van de wijk; Ook na 20 jaar zijn er nog volop initiatieven om de woonomgeving te verbeteren. Er is een enorme drive onder inwoners. 4x
- De hofjes, de natuur in combinatie met de architectuur. 4x
- Dat de waarden van het begin niet zijn geërodeerd. 3x
- De wil om er samen iets van te maken met respect voor de omgeving en mensen die het concept blijven dragen en vernieuwen. 2x
- De sociale cohesie en de waterhuishouding. 2x
- Voldoende nieuwe / jongere mensen. (beperkte vergrijzing) ruimte voor innovatie. Kunnen meebewegen met veranderingen. Klassieke valkuil is te veel hechten aan (oude) regels. 2x
- Het sociale werkt en er treedt geen verloedering op.
- Hoge standaard als het gaat om ecologische en sociale vernieuwing/verbetering.
- Het BEL nieuws.
- Sociale cohesie, ruimte voor experimenten, je mag je afwijkend gedragen.
- Toegevoegde natuurwaarde.
- De groenstructuur, de verschillende bouwconcepten.
- Groene kindvriendelijke wijk.
- Het inmiddels flink gegroeide groen en dat (nog!) niet ieder veldje is volgebouwd.
- Het stedenbouwkundig concept en de inzet van bewoners.
- De Kaswoningen.
- Het geluid van de vogels.
- Saamhorigheid, dit is voor mij nog veel meer de kern dan het eco aspect en maakt dat ik me hier nog steeds zo thuis voel!
- Dat de rest van Nederland er nog niet zo (met hoven en gedeelde tuinen) uit ziet ;)
- Het bewust omgaan met energie/ milieu, trekt initiatieven als stadsboerderij en vrije school.

- Geen auto's (bijna dan...), groen, cohesie.
- De grootte, de variatie, huur en koop, oud en jong.
- Een woonomgeving die je zelden zo ziet en kunt kunt ervaren.
- Onderhoud van terra bella ,rust in het groen tussen de huizen.
- Iedereen lijkt tevreden, de boel wordt goed onderhouden en ziet er netjes uit, uitbreidingen passen goed bij wat er al staat.
- Dat de wijk steeds mooier (groener) wordt, en het oorspronkelijke concept van gezamenlijk wonen en zorg voor elkaar en de omgeving nog steeds levend is.
- Eigen hoven, eigen energieopwekking, de combinatie van wonen en beleven, met elkaar, (speel)ruimte, Caetslage, allerlei initiatieven, buurtfeesten.
- Zoveel groen om je heen. Deelauto's, Permanente aandacht voor duurzaamheid.
- Sociale cohesie en autovrije hoven.
- De stedenbouwkundige inrichting en de inrichting van het groen (hoven).
- De manier waarop het is ontwikkeld en uitgewerkt. Nu de uitdaging om te blijven doorontwikkelen. Mogelijk komt er toch een fysieke mogelijkheid om elkaar te ontmoeten door de ontwikkeling van het gebied van de Watertoren. Ook de uitdaging om de nieuwbouw in te passen en voorbeelden te laten zijn van duurzaamheid anno 2021.
- Het groen, de hoven, het autovrije.
- Groen, geen monoculturen in de voor of achtertuinen, geen schuttingen, gezamenlijke tuinen, geen autoverkeer, rust, gezamenlijkheid. Alles is hierboven eigenlijk al benoemd.
- De meeste huizen zijn nog label A of A+ en hoger. Terra Bella en Thermo Bello functioneren al 20 jaar.
- Gezamenlijk groen en onderhoud, lidmaatschap en structuur inspraak.
- We staan niet stil, de wijk blijft ontwikkelen en doorgroeien. Dat zorgt ervoor dat het onderscheidend blijft.

21. Wat is er volgens u voor nodig om EVA Lanxmeer zo te houden of te versterken?

De gegeven 66 open antwoorden zijn gerubriceerd en (soms) samengevoegd. Achter antwoorden die vaker werden gegeven, staat hoe vaak. De rubrieken zijn: De bewoners, De gemeente, Opmerkingen en wensen over de inrichting van de wijk, Verkeer, en Waarden.

De bewoners

- Saamhorigheid en elkaar blijven ontmoeten. 5x
- Goede voorlichting aan nieuwe bewoners om zorg te dragen dat het gedachtegoed voortleeft. 4x
- De inzet van actieve betrokken mensen. Laat het over aan de mensen zelf. 3x
- Betere controle op de motivatie van nieuwe bewoners om deel te nemen aan het sociale gebeuren.
- Betrokkenheid van de bewoners, dat je mag zijn wie bent ook al val je buiten de aanwezige meerderheid.
- Blijven investeren in communicatie. Aandacht houden over wat bewoners nodig hebben.
- Sociale cohesie actief versterken door nieuwe bewoners uitgebreid welkom te heten en bij de hof/wijk te betrekken. En regelmatig met elkaar blijven overleggen om evt. irritaties vroeg te bespreken en verwachtingen over en weer steeds up to date houden. Zo doen we dat in de Nesciohof al 21 jaar! Overigens hebben wij ook de mazzel van weinig verloop en actieve hofbewoners vanaf het prille begin, zodat het samenleven echt stevig in ons dna en collectief geheugen verankerd ligt!
- Mensen die betrokken blijven en niet alleen in het begin actief zijn.
- Bewoners die hier (komen) moeten bewust kiezen voor het concept en niet (alleen) omdat er toevallig een huis naar hun smaak in de aanbidding is.
- BEL, welkomstcomité, lustrumfeestjes,
- De bewoners moeten actief blijven. Nieuwe initiatieven omhelzen en nieuwe bewoners de ruimte geven om hun plek in de wijk te vinden.

- Blijven gezamenlijke dingen doen, sociale cohesie goed verzorgen, het gesprek blijven aangaan, genieten van de verschillen en elkaar vrij laten.

De gemeente

- Behoud van betrokkenheid tussen bewoners en nieuwe bewoners en de gemeente. 2x
- Steun door de gemeenteraad, ons houden aan de afspraken.
- Een sterke gemeente die bereid is de uitgangspunten van de wijk vast te houden, betrokken bewoners (participatie neemt af in de loop van de jaren).

Opmerkingen en wensen over de inrichting van de wijk

- Stimuleer blijvende vernieuwing van huizen. Omarm tijdelijke huizen en de tiny house beweging. 3x
- Sociale woningbouw, nu wordt het steeds meer een elitaire villawijk, dat was bij aanvang niet de bedoeling.
- Geen woningen erbij rond watertoren, Rijksstraatweg en bij Praathuis.
- Verfrissing en stoppen met bouwen.
- Goede adviezen voor aanpakken onderhoud aan woningen.
- De huizenprijzen moeten niet de pan uitrijzen, want dan kunnen alleen 2-verdieners die beiden fulltime werken het nog betalen. Die mensen hebben nergens tijd voor. Bovendien wordt het dan erg elitair.
- Blijven innoveren en vooruitlopen, bijvoorbeeld veel meer zonnepanelen op daken. Of een eigen grote windmolen waarmee alle huizen in de wijk in 1 keer energie-onafhankelijk worden. Doorontwikkelen aardwarmte.
- Verjonging en meer diversiteit in woningen. Vanwege fysieke problemen moeten wij op zoek naar gelijkvloers wonen, maar dat is er bijna niet als je het wel ruim en met tuin wilt.
- Een ontmoetingsplek waar je thema's aan de orde kunt stellen bijvoorbeeld met behulp van beelden (mensen zien graag beelden van hun eigen wijk).
- Alert bestuur, voldoende informatie en communicatie, bijv. over activiteiten; als er ergens een centrale plek kan komen (de dorpspomp), zou dat zeker een goede functie hebben. De wijk valt erg in haar delen (de hoven) uiteen.
- Tijd gaat door. Er komen nieuwe ideeën om duurzamer te zijn / worden. Wees geen volger maar koploper hierin. Werkgroep vormen?
- Let op het onderhoud van het openbare gebied, blijf zaken samen ondernemen. Zeker binnen de hofjes. Af en toe een feestje of gezamenlijke maaltijd.
- Wat meer initiatief/betrokkenheid voor de ouderen in de wijk. Mogelijk ontplooid vanuit het Kwartel.

Verkeer

- Fietsende Scholieren omleiden.
- Behoud van sociale cohesie en autovrije hoven en ambitie relevant te blijven.
- Meer interesse bij de gemeente; meer openstaan voor nieuwkomers; vooral minder auto's in de straten (o.a. van bestellers).
- Gemotoriseerd verkeer uit de wijk (blijven) weren, samen blijven werken en innoveren.

Waarden

- Het besef van hoe uniek en waardevol EVA Lanxmeer is.
- Elkaar meer gunnen en geen eco-terroristische neigingen. Meer waardering voor verschillen. Betere communicatie in de hof. Professionelere aanpak mandelige tuin en vooral de afstemming met elkaar blijven zoeken.
- Maak de wijk toegankelijker (zoals letterlijk geen dicht hek),. De wijk wordt soms nog steeds gezien als een elite-wijk met vreemde mensen
- De oorspronkelijke idealen niet los laten en de prijzen van de huizen betaalbaar houden voor iedereen.
- In verbinding blijven met elkaar, in idealen blijven geloven en blijven dromen.

22. Tot slot. Laat u hier gerust al uw gedachten achter die u nog kreeg bij het invullen van deze enquête, dingen waar we niet naar vroegen maar die u wel van belang vindt, voor uw en onze toekomst, die van onze kinderen, van onze wijk, van het klimaat, de planeet, ...

Tenslotte nog even diteen bijna complete weergave van de 31 slotopmerkingen.

- De ontwikkeling van de Watertoren biedt grote kansen maar kan ook een enorme misser worden.
- Mijn idee over de betrokkenheid voor het milieu van de vele bewoners hier is verre van goed als je ziet hoe het autogebruik (en dan vaak nog oude dieselwagens en kampeerauto's) is en toegenomen.
- Meer mensen die andere gemeenten kunnen helpen met opzetten van een vergelijkbare wijk.
- Ook veel hulde aan alle tuiniers en speciaal Rutger en Nelleke die het groene beeld van de wijk zo mooi inkleuren.
- Ik vind het een heel aantrekkelijke wijk, voor mij is het fijn als ik in een 55+ omgeving kan wonen, ik hoef niet meer tussen de drukke gezinnen te wonen met kleine kinderen. Rust is voor mij wel van belang.
- Door verhuizingen en vooral nieuwbouw zal de vergrijzing uitgesteld worden..Bij te weinig verhuizingen (2,5% mutaties per jaar of minder) is er wel kans op vergrijzing. Let op clusters in de wijk waar gemiddelde leeftijd wel steeds hoger wordt (wat nu in Kwarteel speelt); blijf letten op de verbinding met nieuwe bewoners (Vijverhof, Panta Rhei, Driehoek).
- Niet meer verder volbouwen.
- Iets meer een focus op biodiversiteit zou ik mooi vinden.
- Eco bouwen is een kunst die door velen nog geleerd moet worden.
- We kunnen samen wat meer doen aan het verbreiden van de filosofie van onze wijk; zowel naar buiten, - onze contacten in binnen- en buitenland meer invulling geven - alsook naar binnen, misschien, door nog wat aspecten te proberen te verbeteren, zoals van 30 km 15 km maken, iets beters verzinnen voor de pakketbezorging. Kritisch kijken of het groen nog beter kan, bijvoorbeeld ter bestrijding van de hittestress op straat.
- We vergrijzen nogal in fase 1 en 2 - is daar wat aan te doen?
- Meer aandacht voor diversiteit van bewoners qua leeftijd en culturele achtergrond.
- Een gezamenlijke ontmoetingsplaats voor info/koffie/ontmoeting zou bijdragen aan contacten buiten de eigen hof.
- Klimaat is een groot verschil met milieu: ik zou focus leggen op bescherming van het milieu.
- Eva Lanxmeer mag trots zijn op haar ontwerp, de bewoners en de bijdrage die we leveren aan een betrokken gemeenschap en betrokken bij een schone en leefbare en milieubewuste leefomgeving.
- Dat mijn kinderen nog steeds intensief contact hebben met de andere kinderen met wie ze zijn opgegroeid, dat ze het ervaren als broers en zussen.
- Dat iedereen in zijn eigen kracht kan zijn, en bijdraagt aan het geheel waar mogelijk. En dat iedereen daarvan profijt mag hebben en kan genieten. Misschien kunnen we nog eens naar het energieverbruik en het afval per huishouden kijken, om dat te verminderen. Heel lang geleden was daar een soort module voor.
- Keuze van de aannemer: niet iemand die even snel huizen uit de grond stampst waardoor er veel onnodige fouten en kosten gemaakt worden.
- Luister meer naar de jeugd om toekomst richting te geven.
- Lanxmeeders trekken soms een iets te grote broek aan als het gaat om andere stukken van Culemborg. Ook vind ik het onderscheid tussen hier wonen en daarom lid van de BEL zijn, en de 'hogere doelen' van de wijk soms lastig. Er zou eigenlijk nog een ander gremium dan de BEL moeten zijn voor het uitdragen daarvan.
- Onderzoek naar de mogelijkheden om de huidige woningen in Lanxmeer, die al behoorlijk energie-arm zijn, energieneutraal te maken.

- Doe onderzoek naar de bijdrage van wonen op deze manier - hoeveel helpt dat het klimaat, de sociale cohesie, het omgaan met het veranderende weer, energiegebruik, grondstoffengebruik - waarmee partijen over de streep kunnen worden getrokken.
- Iets met gezamenlijke regenwateropvang van de daken.
- Doorgaan met rondleidingen zodat mensen, ook Culemborgers, een realistischer beeld krijgen van de wijk. Het is namelijk een wijk met grote diversiteit aan bewust levende mensen. Helaas zijn mensen van buiten die onze wijk betitelen als geitenharen-wollen-sokken-salon-socialisten, terwijl dat niet juist is. Misschien is een tip om voor Culemborgers de rondleiding gratis te maken? Dit ondanks dat je bij sommigen hun beeld toch niet zal lukken om realistischer te krijgen.
- Het idee dat EVA Lanxmeer enige bijdrage levert aan klimaatverbetering is arrogant te noemen. Wij als mens hebben daar geen invloed op. WEL op de verbetering van ons milieu. Daar kunnen wij zelf scoren! Het klimaatbeleid is een gecreëerd probleem, gaat niets opleveren of verbeteren en heel veel kosten. Inspanningen om het milieu te verbeteren zouden ons meer sieren.
- Ik hoop dat het een anonieme enquête is. Haha.
- Bedankt voor deze leuke enquête! 2x